

de aldrig møtte, ville altid have mere, ville strække deres Fangarme længere og længere ud. Det er noget, vi stadig se.

Nu plejer man — og det har det ærede Medlem ogsaa gjort — at henvise til, at Protektionismen har sejret næsten overalt i Udlandet. Det er selvfølgelig rigtigt nok, for saa vidt Systemet i alt væsentligt har sejret i de fleste Lande, ganske vist ikke i alle. Grunden hertil er sikkert, at Protektionisterne med Held have spekuleret i eller maaske rettere ere gaaede ud fra, at Befolkningen som Helhed staar uforstaaende og uvidende overfor disse store økonomiske Spørgsmaal. Hvor Frihandelen derimod har sejret eller — som jeg haaber her — stærkt er paa Vej til Sejr, betyder det, at Befolkningen har Forstaaelse af disse Spørgsmaal. Frihandel er egentlig ensbetydende med Oplysningens Sejr. For at bevise hele Beskyttelsessystemets Meningsløshed fremdrog den ærede Ordfører det meget slaaende og talende Eksempel, at den Beskyttelse, en vis Fabrik her i Landet sad inde med, var saa stor, at naar den gik ind i Statskassen, vilde man, dersom Fabrikken saa blev nødt til at standse sin Virksomhed, kunne statspensionere alle Arbejderne og Staten endda faa en lille Fortjeneste. Det var jo et meget slaaende Bevis, og der kunde godt fremføres flere Eksempler, der pege i samme Retning. Naar man vil føre et Forsvar for yderligere Beskyttelse herhjemme, henviser man stadig til Konkurrencen med Tyskland, idet man anfører, at der er Arbejdslønnen saa lille. Det synes jeg er et daarligt Forsvar for Protektionismen. Der er jo neppe et eneste Land, hvor det protektionistiske System er saa rodfæstet som i Tyskland, og naar dette System skulde medføre større Arbejds løn, skulde der jo intetsteds være saa stor Arbejds løn som netop i Tyskland. Men saa er det mærkeligt at henvise netop til, at det modsatte dér er Tilfældet.

Naar jeg nu ikke er helt tilfreds med det foreliggende Toldlovsforslag, er det, fordi den Nedsættelse, der har fundet Sted paa Beskyttelsen, forekommer mig meget lille. Det havde sikkert været rigtigt at skære noget dybere ned.

I øvrigt vil jeg henstille til Udvalget, den højtærede Minister og navnlig den ærede Ordfører, om det ikke vil være muligt til 3die Behandling at vedtage den Ændring i Toldloven, at denne Lov skulde til Revision efter en bestemt Aarrækkes Forløb. Jeg tror, det vil have sin Betydning, at vi noget oftere kunde have Udsigt

til en Revision af Toldloven, saa vi kunde følge Trit med [Udviklingen og med de Stemninger, der i den Retning i Virkeligheden raade i Befolkningen.

Bluhme: Jeg antager, at det Ændringsforslag, jeg har stillet udenfor Betænkningen, paa en Maade taler for sig selv, men paa Grund af den Diskussion, der har været ført her i Dag, skal jeg komme nærmere ind paa det. Først maa jeg dog sige, at jeg i det hele og store naturligvis slutter mig til de fra Flertallets Side stillede Ændringsforslag. Jeg vil ikke paastaa, at jeg i et og alt er enig med dem, et Par Ændringer i dem kunde jeg nok ønske, hvad jeg senere skal omtale. Men det er en Selvfølge, at efter at Toldlovsforslagene igennem en saa lang Række af Aar have været behandlede i Kommission og paa Rigsdagen, kan det ikke nytte, at den enkelte nu vil stille Ændringsforslag. Nu maa man naturligvis følge de Tillidsmænd, man har sat ind i Udvalget, og som efter Forhandling med de andre ere komne til et Resultat. Selvfølgelig agter jeg da at følge mit Parti.

Jeg skal ikke nægte, jeg blev noget forbavset ved at høre det ærede Medlem for Horsens (Fraenkel) udtale, at han ikke havde haft Tid til at sætte sig tilstrækkeligt ind i Sagen og stille Ændringsforslag. En Mand, der er Nationaløkonom af Fag og altsaa maa have fulgt Begivenhedernes Gang paa dette Omraade, maatte dog have været saa vidt inde i alle Forslag, der have været fremme til Behandling i Kommissionen og paa Rigsdagen, at han mere end vi andre maatte være beredt til at stille Ændringsforslag paa dette Omraade. Mit Forslag gaar ud paa, at hvis det skulde vise sig, at denne Lov, naar den blev vedtaget, gjorde Uret, saa at der var en Industri, der ikke kunde bestaa, efter at Loven er vedtagen, skulle vi ikke gaa hen og ødelægge Indehaverne af denne Industri, men bemyndige Finansministeren til at købe hele Industrien eller ekspropriere den til den Værdi, den har for Indehaverne; saa skal Staten tage det Tab, den vil have ved, efter at have erhvervet disse Fabrikker, at ophæve Tolden eller nedsætte den til en let Finanstold. Den kan saa sælge Fabrikkerne igen til Arbejderne eller leje dem ud til disse for derved at føre et Bevis for, om vedkommende Industri kan trives her i Landet uden Beskyttelse eller ikke.

Det store Spørgsmaal, som egentlig er paa Tale, er: Kan Industrien bestaa uden